

Mødet den 5. Januar 1905.

Fraværende var: Harald Jensen og Rahr.

1. Der foretoges Afstemning over **Skattepaaligningen** i Henhold til § 34 i Lov af 15 Maj 1903 om den kommunale Beskatning, idet der vil være at paaligne ca. 114,000 Kr. mere end det højeste tilsvarende Beløb i Aarene 1901—03.

Den foreslaaede Skattepaaligning godkendtes enstemmig.

2. (J.-Nr. 284 —1904). Der forelaa Udkast til Overslag over **Aarhus Havns Indtægter og Udgifter i Regnskabsaaret 1905—06.**

Formanden bemærkede, at naar Indtægterne og Udgifterne vedrørende Havnens Udvidelse og den dermed i Forbindelse staaende Landvinding mod Syd fandtes opførte paa et særligt Overslag for sig, var Grunden hertil dels den reelle, at man paa den Maade fik det bedste Overblik over denne Del af Havnens Budget, dels den formelle, at Ministeriet endnu ikke havde meddelt Approbation paa de til dette indsendte Planer til Havnens Udvidelse. Han kunde imidlertid meddele, at Havneingeniøren underhaanden havde forhørt sig i Mini-

steriet om Sagen, og at der efter de indhentede Oplysninger formentlig ikke fra Ministeriets tekniske Konsulenter vilde fremkomme Indvendinger mod de indsendte Planer, hvad den tekniske Side af disse angik, i hvert Tilfælde ikke med Hensyn til den Del af Arbejdet, der skulde udføres i det kommende Aar. — Havnens almindelige Budget var bygget ganske paa samme Maade som tidligere, og indeholdt ikke noget væsentligt nyt. Paa Indtægtssiden tænktes ved Regnskabsaarets Begyndelse overført et Beløb af 180,000 Kr. til Havnens Udvidelsesfond, der derefter vilde udgøre ca. 1,250,000 Kr. — Paa Udgiftssiden fandtes af ny Poster nogle Forhøjelser af Lønninger til forskellige af Havnens Funktionærer; saaledes foresloges et personligt Tillæg af 300 Kr. til Havneingeniøren i Anledning af de betydelige Arbejder ved Havnens Udvidelse, ligesom man havde foreslaaet, at Lønningen til Maskinmesteren paa Pakhuset forhøjedes med 300 Kr., da Tilsynet med den forøgede Brug af elektrisk Lys ved Havnen var overdraget denne. — Af ny Arbejder, der skulde foretages i næste Regnskabsaar, var forskellige Bro-lægningsarbejder til et Beløb ialt af 10,600 Kr. — Af Vedligeholdelsesarbejder kunde særlig fremdrages, at der foresloges anvendt et Beløb af 8300 Kr. til Plankeforsætning ved Midtermolens søndre Bolværk, da det havde vist sig, at Bolværkets Flager ikke naaede helt ned til den nuværende Vanddybde, saaledes at Fyld kunde skydes ud under disse. Endelig skulde Taleren endnu fremhæve, at der paa Budgettet var opført et Beløb af 50,000 Kr. til Anskaffelse af en Dampbaad til Bugsering m. m., hvilket Beløb for Størstedelen tilvejebragtes ved Inddragning, med Ministeriets Samtykke, af Isbrydningsfonden. — Til Regn-

skabsaaret 1906—07 tænktes overført et Overskud af 125,298 Kr.

Schourup havde ingen særlige Bemærkninger at gøre til det foreliggende Overslag i Almindelighed, men skulde i Anledning af det omtalte Beløb af 50,000 Kr. til en ny Bugserbaad erindre om, at denne Post ogsaa tidligere havde været opført paa Havnens Budget, uden at man dog derfor havde faaet bemeldte Baad. Han troede, at Tiden nu var inde til at anskaffe en saadan Baad, og følte sig overbevist om, at man vilde faa det at føle, hvis man opsatte Anskaffelsen, saavist som Tiden var opadgaaende for den paagældende Industrigren.

Lotttrup glædede sig over, at det — som oplyst af Formanden — ikke var Ministeriets Kritik af de indsendte Planer til en Havneudvidelse, der havde forsinket dets Approbation af disse; man havde vel saa Lov at haabe, at de snart vilde blive approberede, saaledes at man kunde paabegynde Arbejderne ved Udvidelsen, noget der ogsaa vilde bidrage til Afhjælpning af den store Arbejdsløshed for Tiden. Taleren var, ligesom Schourup, af den Mening, at man snarest muligt burde træffe Forberedelser til Anskaffelse af den nævnte Bugserbaad. Skibsværfternes Flertal havde for Øjeblikket intet at gøre og vilde sikkert gerne give Tilbud paa en saadan Baad. Ved at indhente Tilbud fra Værfterne bandt man sig jo ikke til at modtage noget af de eventuelt indkommende. — Taleren haabede, at den nyanskaffede Sirene maatte vise sig bedre end den ældre, ligesom han ventede snart at se den Forbedring af Belysningen ved Havnen, som skulde være en Følge af de i det forløbne Aar foretagne Anlæg til forøget elektrisk Belysning, men som man ganske vist ikke hidtil

havde mærket noget til. Forsaavidt det kunde lade sig gøre, vilde han foreslaa, at man paa Havnens Budget optog et Beløb, f. Eks. af 100 Kr., til den gamle Færgemand Hans Nielsen som et Udtryk for Kommunens Paaskønnelse af den Agt-paagivenhed, hvormed han i en Aarrække havde vaaget over alle de Smaadrenge, der altid løb omkring nede ved Molen, og som han stadig var parat til at fiske op, naar de, hvad jævnlig skete, faldt i Vandet. .

Filtenborg skulde henlede Havneudvalgets Opmærksomhed paa, at man i Tide overvejede, hvorledes det kunde undgaas, at der i den Vinkel, der vilde blive dannet mod Syd af den ny Havn og Strandvejen, ophobedes lignende Tangsamlinger som nu i Krogen ved Elvirasminde. Disse havde til Tider været meget generende, selv om der i den senere Tid var anstillet Forsøg for at raade Bod paa denne Ulempe. I Anledning af den i Anmærkningerne til det foreliggende Over-slag anførte Bemærkning, at den ny Bugserbaad tænktes anskaffet, »naar en gunstig Lejlighed byder sig«, skulde han spørge, om man havde tænkt sig Muligheden af at anskaffe en gammel Baad. Dette maatte han for sit Vedkommende bestemt fraraade som absolut uheldigt; man burde købe en ny Baad og det netop nu.

Formanden kunde oplyse, at Havneudvalget aldeles ikke havde tænkt paa at købe nogen gammel Baad; naar man havde indhentet Ministeriets Samtykke til at anvende Havnens Isbrydningsfond til Anskaffelse af en Bugserbaad, var dette netop sket, fordi man ansaa Tiden for gunstig til at faa en saadan bygget. — Der var, som berørt, allerede anstillet Forsøg med Hensyn til Forebyggelse af Tangsamling i det omtalte Hjørne ved

Strandvejen, og der vilde ogsaa ved det ny Havneanlæg blive truffet Foranstaltninger til, at det saavidt muligt forhindredes, at Tangsamlinger skulde genere Bebyggelsen ved Strandvejen. Hvis der var Stemning for at give Færgemanden det foreslaaede Gratiale, skulde Havneudvalget ikke modsætte sig det, men det var i og for sig ikke nødvendigt at optage noget særligt Beløb hertil paa Budgettet; denne Udgift kunde afholdes af det til uforudsete Udgifter optagne Beløb. Skulde Færgemanden iøvrigt have dette Gratiale, var der ingen Grund til at lade ham vente til næste Finansaar, men saa maatte man hellere give ham det straks.

Det foreliggende Udkast godkendtes. Samtidig bevilgedes der Færgemand Hans Nielsen et Gratiale paa 100 Kr.

3. (J. Nr. 6⁴—1903). Fra Indenrigsministeriet var modtaget Skrivelse angaaende Krigsministeriets Henstilling om at undgaa Kvarter med Tomands Senge ved ordinær **Indkvartering**.

Det vedtoges at svare i Overensstemmelse med Indkvarteringskommissionens Indstilling, at da Kommissionen ikke til de fastsatte Takster, 17 Øre daglig pr. Mand i de 6 Sommermaaneder og 20 Øre daglig pr. Mand i de 6 Vintermaaneder med Tillæg af 3 Øre daglig pr. Mand i Tilfælde, hvor et Kvarter kun skal tilvejebringes for 90 Dage eller derunder, kan tilvejebringe de nævnte Kvarterer ved Licitation eller Tilbud underhaanden, vil den vedblivende søge Kvartererne tilvejebragte ved Paaligning in natura, saaledes som Ministeriet ønsker det, og ligesom hidtil vil den gøre sit til at undgaa Kvarterer med Tomands-Senge.

4. (J. Nr. 9¹—1904). Til Efterretning forelaa Decision til **Indkvarteringsopgørelse** for Tidsrummet fra 1. Juli 1903 til 31. Marts 1904.

Formanden gjorde opmærksom paa, at det — som af ham forudsagt — havde vist sig, at Ministeriet ikke vilde godkende, at man beregnede Kommunen fuld Godtgørelse af 3 Kr. maanedlig for Kvarter til Underofficerer anvist dem hos Private efter Kommunens Foranstaltning.

5. **Indberetning om Havnen** i 1904 var indsendt til Ministeriet.
6. Fra Udvalget for Alderdomsunderstøttelse forelaa Indstilling om, at der maa gives Beboerne af »**De Gamles Hjem**« Kaffe om Eftermiddagen.

Sabroe skulde anbefale, at man tiltraadte Udvalgets Indstilling. I det gamle Asyl var Forholdet det, at Beboerne selv kunde lave deres Kaffe i et Rum, der i dette Øjemed var stillet til deres Disposition. I det ny Asyl havde man oprindeligt paatænkt at tillade de Gamle at lave Kaffe i Anretterkøkkenerne, men dette maatte anses for uheldigt, dels af Hensyn til det Gasspild, der uundgaaeligt vilde finde Sted, naar de Gamle selv skulde koge Kaffe, dels af Hensyn til den Uorden i Køkkenerne, der sandsynligvis vilde blive Følgen af, at saa mange Mennesker skulde have deres Gang der. For Øjeblikket havde man indrettet det saaledes, at de Gamle kunde købe Kaffe hos Økonoma for 4 Øre pr. Kop, men dette Arrangement var der ikke Tilfredshed med, og det ringe Beløb, de Gamle havde til deres Raadighed, strakte jo ikke heller ret langt. Om Morgen fik de enten Mælk, Kaffe eller The, og om Aftenen The; naar de ikke kunde faa en Kop Kaffe om Eftermiddagen, var der jo længe mellem, at de fik noget varmt at drikke, medens man ved at tilstaa dem denne Kop Kaffe, skaffede dem det samme som almindeligt i private Hjem, hvilket maatte

være Formaalet. Den hele Udgift vilde formentlig blive 2 à 3 Øre pro persona om Dagen.

Schourup vilde støtte det fremsatte Forslag. Paa den ene Side satte de Gamle megen Pris paa en Kop Kaffe om Eftermiddagen, og paa den anden Side vilde det sikkert blive lige saa dyrt for Kommunen at lade de Gamle selv benytte Hjemmets Gaskogeapparater som at give dem den omtalte Kop Kaffe, selv om Udgiften hertil nok vilde blive ca. 1000 Kr. om Aaret.

Udvalgets Indstilling tiltraadtes.

7. Der forelaa Andragende fra **de fri Fattiggasser** om et Tilskud paa 4000 Kr. for Januar Kvartal.

Formanden kunde give Andragendet sin anbefaling, under Hensyn til at Trangen som paaberaabt var størst i dette Kvartal. Da det Tilskud, Staten skulde yde til Fattiggasserne, formentlig vilde udgøre et lignende Beløb som det, der ansøgt om til disse, kunde man imødekomme dem uden Udgift for Kommunen.

Sabroe takkede for den Velvilje, der fra Raadets Side vistes Fattiggasserne. Han vilde i denne Sammenhæng bede om, at Raadet vilde overtage Revisionen af Kassernes Regnskaber, hvilket baade vilde være en Støtte for Kassernes Bestyrelser og en Garanti for Raadet for, hvorledes Understøttelserne fra disse uddeltes.

Jacob Jensen fandt ikke, at det foreliggende Andragende kom uventet. Allerede under Budgetbehandlingen havde man forudset det. Han saa ikke rettere end, at man maatte bevilge Fattiggasserne det ønskede Beløb.

Formanden mente, at det var rigtigst at lade Kasseudvalget faa Lejlighed til at udtale sig om Spørgsmaalet om Raadets Overtagelse af

Revisionen af Fattigkassernes Regnskab, inden man tog Stilling til dette.

Andragendet bevilgedes.

8. (J.-Nr. 278—1904). Fra Foreningen af Klejnsmedemestre og Mekanikere for Aarhus og Omegn forelaa Andragende om, at **Kommunens Smedearbejder** fremtidig maa udbydes i særskilt Entreprise.

Samuel sen vilde finde det rimeligt, at man stillede sig imødekommende overfor Andragernes Ønske. Saaledes som Forholdet nu i Almindelighed var, at Smedearbejder udbødes sammen med andre Arbejder, saaledes at hele Arbejdet overtoges af een Entreprenør, der igen lod de enkelte Dele udføre af de vedkommende forskellige Mestre, endte det ofte med, at disse sidste led Tab ved deres Arbejde.

Formanden vidste, at i hvert Tilfælde ved Opførelse af det ny Thing- og Arresthus var meget Smedearbejde udbudt i særlig Entreprise, men man kunde jo henstille til de vedkommende Udvalg, at de tog Spørgsmaalet under Overvejelse, naar saadanne Arbejder skulde udbydes.

Det henstilledes til vedkommende Udvalg at tage Sagen under Overvejelse.

9. Der forelaa Andragende fra Gartnerne S. Sørensen, Skovvej, Chr. Larsen, Jægergaardsvej, og S. Sørensen, Norsgade, om, at Pasningen af **Kommunens Haveanlæg** maa blive udbudt i Entreprise.

Formanden erindrede om, at de samme Gartnere for ca. 1 Aar siden havde indgivet et lignende Andragende, men at man den Gang kun mente at kunne udbyde Tilsynet med Kirkegaardene, medens man nærede Betænkelighed ved at gaa med til en almindelig Udbyden af Tilsynet med saadanne Anlæg som Vennelyst, Knudrisbakke o. l. samt

Pasning af Allétræer. Det forekom ham ikke, at der var nogen Anledning til nu at fravige det den Gang tagne Standpunkt.

Jacob Jensen var paa det rene med, at der var visse Gartnerarbejder, der ikke egnede sig til at udbydes ved Licitation, men hvor det kunde ske, gik han ud fra, at Udvalgene vilde gøre det, saaledes som allerede var sket i flere Tilfælde.

Samuel sen kunde ikke rigtig forstaa, hvorfor man nærede saa megen Betænkelighed ved at udbyde Kommunens Gartnerarbejder, navnlig kunde han ikke tro, at det var saa vanskeligt at passe Allétræerne, at det kun kunde overlades til en eneste Mand i Byen. Han underkendte ingenlunde Gartner Didrichsens Dygtighed, men det kunde dog tænkes, at andre af Byens Gartnerere var lige saa duelige, noget de blot ikke kunde faa Lejlighed til at godtgøre, naar de ikke fik Adgang til at indgive Tilbud paa disse Arbejder. Han skulde i denne Sammenhæng henstille til Marselisborgudvalget, at Anlægget af Plantningerne ved Dalgasavenuen, der nu skulde udføres, blev udbudt ved Licitation.

Johan Pedersen maatte gøre opmærksom paa, at Plantningerne ved Dalgas Avenuen ikke hørte under Marselisborgudvalget. Han kunde derimod for sit Vedkommende godt være med til at rette en Henstilling til Brolægningsudvalget om Afholdelse af Licitation over det nævnte Plantningsarbejde.

Marthin Hansen paapegede, at forskellige Gartnerarbejder bl. a. Anlægene ved Kommunehospitalet og »De Gamles Hjem« havde været udbudt offentligt.

Jul. Andersen vilde fraraade, at man gik over til en ganske almindelig Udbyden af Arbej-

det betræffende Kommunens Anlæg, noget der efter Arbejdets Beskaffenhed sikkert ikke vilde være heldigt. Anlægget ved Brandstationen havde saaledes været udbudt, men dette var blevet alt andet end vellykket. Ved Licitationen over Tilsynet med Kirkegaardene havde det vist sig, at der var blevet forlangt 2500 Kr. for det Arbejde, man hidtil havde faaet og ogsaa nu fik udført for 1200 Kr. Der var ikke nogensomhelst Berettigelse for de Angreb, der stadig rettedes mod den af Kommunen almindelig benyttede Gartner, Didrichsen.

Laursen skulde, da det var paaberaabt i Andragendet, bekræfte, at Tilsynet med Skolehaverne havde været udbudt offentligt, og at vedkommende Overlærere — saavidt ham bekendt — havde været ret tilfredse med Pasningen af dem. Han troede iøvrigt, at der i Raadet var Enighed om, at det var noget betænkeligt ganske i Almindelighed at udbyde Gartnerarbejde, hvor det drejede sig om Tilsyn med større Samlinger af Træer og Buske, idet man maatte gaa ud fra, at et daarligt Tilsyn med Plantninger eet Aar kunde paaføre disse Skade, som man ikke i flere Aar kunde raade Bod paa.

Samuel sen maatte, forsaavidt Jul. Andersens Bemærkning om Angreb paa Gartner Didrichsen tog Sigte paa ham, gøre Indsigelse herimod. Han havde intet mod Didrichsen, men han kunde blot ikke rigtig tro, at denne var den eneste brugbare Gartner i Byen; hvad skulde man i saa Tilfælde gøre, naar Didrichsen engang efter Naturens Orden faldt fra.

Nørgaard kunde være enig med Laursen i dennes Betæneligheder ved at udbyde Tilsynet med ældre Plantninger. Saa længe man ikke havde

en »Stadsgartner«, der kunde yde Raadet den nødvendige sagkyndige Bistand ved Valget mellem de ved en Licitation over Gartnerarbejder indkomne Tilbud, maatte han i det hele finde det betænkeligt i Almindelighed at udbyde saadanne Arbejder. Noget andet var, om de vedkommende Udvalg i givne Tilfælde vilde indhente Tilbud fra enkelte dem bekendte Gartnere. Man burde heller ikke ubetinget forpligte Brolægningsudvalget til ved Licitation at udbyde Anlægget af Plantningerne ved Dalgas-Avenuen.

Jacob Jensen konstaterede, at den foregaaende Taler havde udtalt sig i Tilslutning til hans tidligere udtalte Tanke om, at man ikke i Almindelighed burde udbyde de omtalte Arbejder, men kun hvor Forholdene særlig talte herfor. Det forekom ham ikke, at Jul. Andersens Udtalelse paa nogen Maade kunde forstaas som indeholdende nogen Beskyldning mod Samuelson som af denne antydet. Det var nogle enkelte Gartnere, der gentagne Gange havde rettet Angreb paa Gartner Didrichsen og bl. a. havde tilstillet Forskønnelsesudvalget nogle mindre heldige anonyme Breve.

S. Pedersen nærede den Anskuelse, at Anlægget ved Dalgas Avenuen meget vel kunde bortliciteres. Der vilde jo ved et saadant Arbejde blive forlangt, at man skulde bilægge sit Tilbud med Planer, og efter dem kunde man nok vælge mellem Tilbudene. Anlægget ved »Skansen« blev udbudt offentligt, og alle de indkomne Planer var meget nette.

Johan Pedersen havde ikke ment, at man skulde paalægge Brolægningsudvalget at udbyde Anlægget af Plantningerne ved Dalges Avenuen offentligt, men kun henstille det til Udvalget.

Det vilde iøvrigt ogsaa for Gartner Didrichsens Skyld være heldigt at faa et saadant Arbejde udbudt offentligt, for at man kunde faa konstateret, om Didrichsen var ligesaa billig eller maaske billigere end de andre Gartnere, og kunde disse ikke tage Konkurrencen om med ham, maatte de tilskrive sig selv Skylden derfor. Netop ved et Ny-Anlæg, hvor man kunde paalægge Anlæggeren Ansvar for Arbejdet i nogle Aar, vilde det være hensigtsmæssigt at forsøge en Licitation.

Samuel sen kunde ikke rigtig se, hvor der blev Plads for en Licitation, naar man — som Nørgaard — ikke vilde udbyde Tilsynet med de ældre Plantninger, og heller ikke Anlægget af ny. Gartnerne burde efter hans Mening være stillede som andre Haandværkere.

Nørgaard skulde overfor Samuel sen gøre gældende, at det netop ogsaa var hans Mening, at man for de omtalte Arbejders Vedkommende overhovedet ikke skulde udbyde dem almindeligt, men kun henvende sig til de enkelte Gartnere, man havde Kendskab til.

Lott rup fremhævede, at Gasværksudvalget ved given Lejlighed havde ladet en af Andragerne udføre Gartnerarbejde for dette.

Vest es en saa nødigt, at det paalagdes Bro-lægningsudvalget at udbyde Plantningsarbejdet ved Dalgas Avenuen offentligt, derimod kunde han intet have imod, at Udvalget indhentede Tilbud fra forskellige dette bekendte Gartnere.

De faldne Udtalelser toges til Efterretning.

10. (J. Nr. 2—1904). Et foreliggende Andragende om **Dispensation fra Bygningsvedtægtens §§ 4 og 14 med Hensyn til en Villa ved Dalgas Avenuen bevilgedes.**

11. Det godkendtes, at der i Forening med det til Enkefru Hansen tidligere ved Dalgas Avenuen solgte **Villaareal** endvidere solgtes 1000 □ Alen.
12. Der forelaa Plan til en **Kloakledning** fra Olufsgade til Havet for Afløbet fra Vandklosetter i Guldsmedgade Konsortiets Ejendomme.

Fra Brolægningsudvalget og Havneudvalget var indhentet Erklæringer i Sagen, hvorefter det anbefalede at tiltræde den af Stadsingeniøren som Nr. 4 betegnede Plan, efter hvilken Udløbet var forlagt ca. 250 Fod mod Nord fra Havnens nordvestlige Hjørne af Hensyn til Sugeledningen fra Sct. Olufs Badeanstalt, og Udmundingen foreløbig ført ca. 25 Fod udenfor Stensætningen. — Iøvrigt var der af Brolægningsudvalget foreslaaet følgende Betingelser for Tilladelsen til Ledningen:

1. »Kommunen skal have Ret til at tillade, at Afløb fra Vandklosetter til Konsortiets Ledninger føres til disse i det Omfang, som Byraadet skønner, Ledningen kan føre.

2. Konsortiet skal uden Vederlag modtage Afløb til Ledningen fra den offentlige Nødtørftsanstalt i Skolegade, saafremt Kommunen forlanger det. Konsortiets samtlige Forpligtelser i Henhold til Deklarationen forblive uberørt af den Omstændighed, at Kommunen anbringer saadant Afløb.

3. Saafremt Kommunen maatte give Tilladelse til, at Afløb fra andre Kommunen uvedkommende Waterclosets føres til Ledningen i Henhold til Punkt 1, er Konsortiet berettiget til at erholde Refusion saavel af en Kvotadel af Anlægs-Omkostningerne som i Vedligeholdelses- og Rensningsomkostningerne af den Del af Ledningen, som ligger mellem Udløbet og det Sted, hvor Tiløbet finder Sted«.

Havneudvalget foreslog for sit Vedkommende følgende yderligere Betingelser:

1. »Statsbanernes Tilladelse til at føre Ledningen under Sporene indhentes.

2, Vejbefæstelsen istandsættes fuldstændig, hvor Ledningen er lagt.

3. Kystværnet med Stensætning istandsættes ligeledes fuldstændig og vedligeholdes istandsat 1 Aar paa det Sted, hvor Ledningen føres ud i Havet.

4. Udløbet bliver eventuelt senere at forlægge eller forlænge saa meget ud, som mulige Landvindinger eller Havneanlæg i Fremtiden maatte nødvendiggøre efter Havneudvalgets Skøn, maaske ca. 400 Fod.

5. Havneudvalget faar samme Ret som Kommunen til, forsaavidt Ledningen af Byraadet skønnes tilstrækkelig stor dertil, dels uden Vederlag at tillade Afløb fra offentlige Nødtørftsanlæg o. lign., dels mod et passende nærmere bestemt Vederlag fastsat af Brolægningsvæsenet at tillade andre Havneudvalget uvedkommende særlige Afløbs Tilledning dertil.

Endelig tillader Havneudvalget sig at henstille til Brolægningsudvalget at overveje, om der mulig kunde være Anledning til paa Havnens Terræn at benytte en noget større Ledning end den foreslaaede 6" Ledning«.

Formanden meddelte, at Grunden til, at den foreliggende Plan nu igen var fremkommet, var den, at Konsortiet mente at vide, at Spørgsmaalet om Indretning af W. C. i Latinskolen foreløbig var udsat, og det kunde derfor ikke saa godt — som tidligere bestemt af Byraadet — vente, indtil man samtidig kunde tage Bestemmelse med

Hensyn til Afløbet fra Latinskolen. Han anbefalede en 9" Ledning over Havnens Grund.

Thomsen skulde ikke komme ind paa nogen almindelig Kritik af Planens enkelte Bestemmelser, der vel var overvejet tilstrækkeligt af de Sagkyndige, men han kunde ikke tilbageholde sin Forundring over, at man kunde tænke sig at tillade Konsortiet at nøjes med en 6" Ledning, der oven i Købet fik et næsten ubetydeligt Fald. En Kloakledning af den Dimension var ellers aldrig bleven tilladt.

Vestesen haabede at kunne berolige den foregaaende Taler ved at oplyse, at den paagældende Ledning udelukkende skulde bortføre det fra Septic tanks kommende Afløb, der maatte antages at være af en forholdsvis klar Konsistens, og at man herefter nogenlunde kunde beregne, hvilken Vandmængde den vilde komme til at føre; paa den Maade var man kommet til det Resultat, at en 6" Ledning var tilstrækkelig. Desuden vilde Ledningen paa passende Steder blive forsynet med det nødvendige Antal Rensebrønde. Naar Havneudvalget i sin Erklæring havde henstillet, at man for Havneterrænet benyttede en større Ledning, vilde han slutte sig til Formandens Forslag om, at man for dette Stykke af Ledningen fastsatte dens Dimension til 9".

De foreliggende Indstillinger tiltraadtes, idet der dog over Havnens Terræn vil være at anvende en 9" Ledning.

13. Der forelaa Forslag til **Decision af Regnskabet** for Tidsrummet 1. Januar 1903— 31. Marts 1904, forsaavidt angaar Udgiftskonto III, IV, V, VII, XVIII 20 ai og den Del af XVIII 22, der omhandler Desinfektionsudgifter.

Formanden fratraadte.

Til at fungere som Formand under Behandlingen af den foreliggende Sag valgtes Nørgaard.

Laursen kunde ikke erkende Berettigelsen af Decisionsudvalgets Bemærkning om, at Skolevæsnets Regninger var mangelfulde. At der i saa mange Regninger kunde indløbe ialt 2 Fejl, var ikke saa mærkeligt. Naar der ankedes over den af Skoleinspektøren foretagne Beregning af Betalingen for Ekstra Timer, kom det vist snarere af, at man ikke havde forstaaet denne, end af at den var mangelfuld.

Filtenborg maatte fastholde, at naar Enhedspriserne ikke fandtes opført paa de enkelte Regninger, saaledes som ikke paa de omtalte Regninger vedrørende Skolevæsenet, kunde de overhovedet ikke revideres, hvilket dog turde være en Mangel ved dem.

Jacob Jensen foreslog, at man tog de faldne Udtalelser til Efterretning.

De paagældende Konti decideredes som af Udvalget foreslaaet.

14. Udenfor Dagsordenen ønskede

Mikael Johansen i Tilslutning til sine Udtalelser under Budgetbehandlingen at rette Opfordring til Vandværksudvalget om snarest muligt at sætte sig i Bevægelse for at skaffe Kommunen **Beskyttelse for sin Vandforsyning** i det Omfang, de herom gældende Love maatte tillade.

Thomsen havde gjort sig bekendt med de af den foregaaende Taler citerede Love, nemlig Lov af 30. November 1857 om Beskyttelse af Københavns Vandforsyningsanlæg, og Lov af 24. April 1896 om Beskyttelse af saadanne Anlæg i Kommuner udenfor København. Det forekom Taleren, at der maatte være en Mulighed for — saaledes som f. Eks. Aalborg havde faaet — at faa

nogen Beskyttelse for Kommunens Vandforsyning, og han var enig med den foregaaende Taler i, at man burde se at faa saadan Beskyttelse i det videst mulige Omfang,

Johan Pedersen var tilbøjelig til at antage, at man noget gjorde sig skyldig i en Misforstaaelse ved Talen om Beskyttelse for Kommunens Vandforsyning. De fremhævede Love talte udelukkende om Beskyttelse af egentlige Vandforsyningsanlæg, og der var heller ikke nogen Tvivl om, at Kommunen f. Eks. kunde faa disse Love gjort anvendelige, forsaavidt angik selve den artesiske Ledning, men det havde man jo ikke megen Glæde af. Det, der havde Interesse, var at faa Beskyttelse mod Forurening af Aaen, men dette kunde næppe lade sig gøre, da denne ikke var noget Led af Byens Vandforsynings Anlæg, men et offentligt Vandløb. Vandværksudvalget kunde jo imidlertid drøfte Spørgsmaalet.

Laursen interesserede sig navnlig for Spørgsmaalet om Beskyttelse mod Aaens Forurening, men han saa ganske vist ikke rettere end, at skulde der kunne blive Tale om Beskyttelse af denne, maatte man først og fremmest beskytte den mod Kommunen selv. Nu var Forholdet jo imidlertid det, at Aaen var tænkt som Afløb for den ny Kirkegaard syd for Byen, da man i sin Tid paa Sundhedskommissionens Spørgsmaal herom havde svaret, at der aldrig kunde blive Tale om at tage Drikkevand fra Aaen.

Jacob Jensen troede ikke, at en Beskyttelseslov vilde have saa stor Betydning for selve den artesiske Ledning, der i det væsentlige var kontraktmæssig beskyttet mod Beskadigelser. Noget andet var, om mulige Boringer i Terrænet i Nærheden af Kommunens kunde have en skadelig

Indflydelse paa disse. Aaen var et offentligt Vandløb, og man kunde sikkert ikke opnaa nogen Beskyttelse for denne, hvad ogsaa havde vist sig ved Udarbejdelsen af den sidste Sundhedsvedtægt, da man gjorde Forsøg derpaa. Men kunde der mod Forventning opnaas noget i den Retning, var det jo noget, man kun kunde hilse med Glæde. I modsat Fald kunde der saamænd ligesaa gerne være Afløb til Aaen fra Kirkegaarden som fra saa mange andre Steder.

Mikael Johansen følte sig stadig overbevist om, at Udvalget fik et andet Syn paa Sagen, naar det fik sig ordentlig sat ind i de omtalte Love, der utvivlsomt kunde yde den ønskede Beskyttelse for baade Vandledningen og Aaen.

Thomsen havde ogsaa nærmest Indtryk af, at de nævnte Love hjemlede Beskyttelse for ikke blot lukkede Ledninger, men ogsaa aabne Ledninger ja endog Søer. Han fandt det naturligt, at man i hvert Tilfælde søgte at faa den størst mulige Beskyttelse i den omhandlede Henseende.

Johan Pedersen kunde give de sidste Talere fuldkommen Ret i, at man kunde opnaa Beskyttelse for baade aabne Ledninger og Søer, men kun naar disse udgjorde Led af vedkommende Kommunes Vandforsyningsanlæg, og det gjorde Aaen ikke for Aarhus' Vedkommende.

